

Casino Royal på fransk

Af Lykke Friis

Berlingske Tidende, 19. april 2007, 2 sektion, MASASIN, side 15

EUROPAPOLITIK. Selv om det franske valg fremstår ”kasino-agtigt” i sin uforudsigelighed, satser de fleste på, at den borgerlige Nicolas Sarkozy går videre. Men hvilken europapolitisk kurs vil han slå ind på?

Det var lige før, man kunne høre lettelsens suk gå igennem resten af Europa, da Jacques Chirac forleden i Berlin deltog i sit sidste EU-topmøde. Tysklands Angela Merkel havde oven i købet på kollegernes vegne investeret i en lille afskedsgave, der skulle minde le Bulldozer om de mange armlægninger i topmøderegi – et ølkrus med Napoleons kontrafej!

I slutspurten op til det franske præsidentvalg på søndag er forventningens glæde i mange hovedstæder imidlertid erstattet af panderynken. 40 pct. af de franske vælgere har endnu ikke besluttet sig for, om de vil stemme på Ségolène Royal, Nicolas Sarkozy, Francois Bayrou eller en af de mange andre kandidater. Hermed er det reelt umuligt for de øvrige stats- og regeringschefer at sætte deres indsats på en klar vinder.

Ja, især for EU-formand Angela Merkel er udfordringen kolossal, da hun allerede 21. juni skal fremlægge en køreplan for EUs traktatforhandlinger.

Selv om det franske valg næsten fremstår ”kasino-agtigt” i sin uforudsigelighed, satser de fleste dog på, at den borgerlige Nicolas Sarkozy går videre til 2. valgrunde den 6. maj. I regeringshovedkontorerne har EU-eksperterne derfor travlt med at trævle Sarkos diverse taler igennem. For hvilken europapolitisk kurs vil han i givet fald slå ind på?

Allerede sidste år meldte Sarkozy klart ud om forfatningstraktatens fremtid. Den skal forblive i skrivebordsskuffen og erstattes af en såkaldt ”mini-traktat”, som den franske nationalsamling kan godkende. Kort sagt: Da traktaten udelukkende skal beskæftige sig med EUs institutioner, er der ingen grund til at afholde en ny folkeafstemning. I tråd med Chiracs vision om en ”pionergruppe”, hvor nogle EU-lande går i forvejen for at angive kursen for resten af Europa, gjorde Sarkozy sig stort set samtidigt til talsmand for et såkaldt direktorat. Da den fransktysk akse ikke længere er stærk nok i et EU-27, skal den ”udvides med Storbritannien, Italien, Benelux, Spanien og Polen. Disse lande udgør ca. 75 pct. af EUs befolkning... Frankrig bør have for øje, at samarbejdet med store lande sætter et eksempel for de andre lande”, lød det fra den daværende indenrigsminister.

DYBEST SET er ”direktorat-forslaget” udtryk for fransk frustration efter Murens fald. På den ene side vil franske politikere gerne opretholde Francois Mitterrands vision om, at Europa blot er en fortsættelse af Frankrig – Europa er at så sige Frankrigs forlængede arm; ikke mindst på den globale scene. På den anden side har Frankrig modstræbende måttet erkende, at EU simpelthen er blevet for stort til, at Frankrig (sammen med Tyskland) kan svinge med taktstokken.

Løsningen er derfor reelt en ”back to basicsmodel”, hvor Frankrig forsøger at genskabe de gamle magtforhold ved at rykke de egentlige forhandlinger over i en mindre kreds, hvor Frankrig fylder mere. Ikke overraskende er det imidlertid en model, som mange mindre lande (og for den sags skyld også Fru Merkel!) ikke hopper på i 2007. Og hvad der er endnu værre set med franske politikeres øjne: den franske befolkning er, med ”nej’et” til forfatningstraktaten som det bedste eksempel,

begyndt at tvivle på, at "mere Europa" blot betyder »mere Frankrig«. Mange stemte jo netop nej, fordi de var uenige i den økonomiske kurs, som EU var slået ind på.

GANSKE KARAKTERISTISK for Frankrigs problemer har Sarkozy på det seneste spillet markant på denne modsætning mellem den franske og den europæiske vej. Ikke alene har han fremstillet euroen og den europæiske centralbank som skurken, der har »tvunget vor industri i knæ«. Han har også decideret slået på, at EU skærper den franske identitetskrise: "Bag ved skolernes svigt, den ukontrollerede indvandring... udflytningen af arbejdspladser... står altid det nationale spørgsmål. Europa kunne have været et svar. I stedet har Europa forværret identitetskrisen". Uanset hvem der i sidste instans rykker ind i Élysée-palæet, er der samlet set derfor én forudsigelse, man under ingen omstændigheder kan tabe penge på: Også den næste franske præsident kommer til at kæmpe intenst med at få Frankrig og Europa til at gå op i en højere enhed.